

de ongekende kracht van verbeelding

werkplan 2026

**KUNSTLOC
BRABANT**

Inhoudsopgave

1	Inleiding	2
2	Algemene context.....	4
3	Programmatische inzet.....	6
	Doel 1: Bevorderen van passend aanbod	6
	Doel 2: Bevorderen van breed en divers aanbod met focus op jongeren.....	8
	Doel 3: Stimulering van innovatie en vernieuwing, inclusief talentontwikkeling	11
	Doel 4: Bijdragen aan maatschappelijke opgaven	14

Bijlage: Begroting 2026 inclusief Kostenverdeelstaat

1 Inleiding

Tijdens het Paradisodebat van 1 september 2025 werd indringend de vraag gesteld “welke rol kunnen de kunsten spelen in het versterken van de democratie?” Het antwoord klonk duidelijk. Kunst is een oefenplaats voor vrijheid, verbeelding en verbondenheid. Vanuit dat perspectief presenteren wij dit werkplan, een routekaart voor hoe wij in Brabant kunst en cultuur inzetten om de samenleving vitaler, inclusiever en weerbaarder te maken.

Strategische koers 2026

Ons cultuurbestel is volop in beweging. Gemeenten en instellingen maken nieuwe keuzes, en samen met de provincie nemen wij het voortouw in het bouwen aan een robuuste, toekomstgerichte culturele infrastructuur. Tegelijkertijd brengen wij cultuur dicht bij meer mensen, niet alleen bij het trouwe publiek, maar ook bij nieuwe groepen die zich nog niet vanzelfsprekend aangesproken voelen. Met analyses van netwerken en doelgroepen spelen wij strategisch in op wie er wel en niet bereikt wordt. Op basis van deze inzichten ontwikkelen en delen wij kennis, instrumenten en best practices, waarmee partners hun eigen strategieën voor publieksbereik versterken.

Makers, instellingen, professionals en diverse doelgroepen staan bij ons centraal. Hun blik en betrokkenheid openen nieuwe mogelijkheden en maken onverwachte oplossingen zichtbaar. Daarom verbinden wij hen actief met opdrachtgevers binnen én buiten de culturele sector, zodat kunst en cultuur maximaal kunnen bijdragen aan maatschappelijke ontwikkeling. Tegelijkertijd zetten we in op professionalisering, kennisdeling en ontwikkeling, zodat alle betrokkenen – van makers tot beleidsmakers – beter toegerust zijn om hun impact te meten en te vergroten, bijvoorbeeld met behulp van tools en instrumenten van Kunstloc.

Vanuit onze unieke positie als tweedelijnsorganisatie, met een uitgebreid netwerk en brede expertise, zijn wij de wendbare en betekenisvolle partner die de culturele sector helpt deze veranderingen strategisch te benutten. Digitale technologieën en kunstmatige intelligentie transformeren de manier van werken en denken, en wij zorgen dat de sector hier creatief en doelgericht op kan inspelen.

Kunst speelt bovendien een verbindende rol in maatschappelijke vraagstukken, zoals zorg en welzijn, en geeft betekenis waar woorden tekortschieten. Wij zetten ons in op thema's als mentale gezondheid van jongeren, kunst & zorg en de bredere maatschappelijke impact van kunst.

Doel en positie van het werkplan

Met dit Werkplan 2026 laten wij zien hoe Kunstloc Brabant samen met de provincie en de culturele sector kunst en cultuur inzet om Brabant vitaler, inclusiever en veerkrachtiger te maken. Ons werkplan bouwt voort op de koers van het *beleidskader levendig Brabant 2030*, de *Uitvoeringsagenda levendig Brabant 2024–2027* en onze eigen ambities uit de meerjarenvisie. Wij staan midden in het culturele landschap en verbinden beleid met praktijk.

In alles wat we doen, staan kwaliteit, diversiteit en gelijkwaardigheid, wendbaarheid en verantwoordelijkheid centraal. Deze kernwaarden vormen het fundament van onze bedrijfsvoering, kennisontwikkeling en samenwerking, zowel intern als extern.

Wij vertalen provinciale ambities naar concrete programma's die de sector verder brengen, praktisch uitvoerbaar zijn en richting bieden voor de toekomst. Vanuit deze positie ondersteunen we gemeenten, adviseren we instellingen, en faciliteren we ontmoetingen en netwerken waarin makers, overheden en maatschappelijke partners elkaar vinden.

Ons doel is helder en ambitieus. Samen met de provincie werken wij aan een Brabant dat levendig, inclusief en vernieuwend is.

Meerjarige doorkijk

Het *beleidskader levendig Brabant 2030* stimuleert een aanbod dat voor iedereen toegankelijk is. Er is speciale aandacht voor jongeren, voor vitale sectoren en instellingen die vernieuwen en talentontwikkeling mogelijk maken.

Daarnaast dragen wij bij aan een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving. De nadruk ligt op het bereiken van een breder en diverser publiek en op het verbinden van cultuur, erfgoed, sport en vrijetijd met de grote maatschappelijke uitdagingen van Brabant.

Kunstloc Brabant brengt daarom vanaf 2026 focus aan voor zowel een stabiele meerjarige lijn als voor aanvullende thematische opdrachten. In dit werkplan positioneren wij ons nadrukkelijk als partner die op beide fronten waarde toevoegt.

De provinciale ambities lopen door tot 2030, terwijl subsidieperiodes jaarlijks zijn. Daarom werken wij toe naar een meerjarenbeleidsplan, waarmee we straks kunnen laten zien hoe onze visie structureel bijdraagt aan de vier doelen van het *beleidskader levendig Brabant 2030*. Dit voorkomt versnippering en draagt bij aan continuïteit. In het plan laten we zien hoe onze inzet zich in de tijd verdiept en ontwikkelt langs de provinciale lijnen.

Naast onze structurele programma's en aanvullende opdrachten, zoals CMK4, Talenthub, VLIAK, de Actielijn Publieksbereik, Brabantstad en EU Arts for Health, spelen we ook in op actuele thema's. Denk aan digitale transformatie (inclusief AI) en cross-overs met gezondheid, zorg en klimaat, waarbij kunst een verbindende rol kan spelen en maatschappelijke impact vergroot.

Onze rol als flexibele partner betekent dat wij snel kunnen inspelen op nieuwe vraagstukken zonder dat telkens een aparte infrastructuur nodig is. Door deze inzet altijd te koppelen aan de vier doelen en twee programmalijnen van het *beleidskader levendig Brabant 2030*, waarborgen wij inhoudelijke samenhang en strategische legitimatie. Zo blijven wij een betrouwbare, verbindende en toekomstgerichte partner voor provincie en sector. Tegelijkertijd versterken wij onze (boven)regionale netwerken, zodat kennis, impact en bereik maximaal worden gedeeld en benut.

Met dit werkplan laten we zien hoe we samen met de provincie, makers, instellingen en maatschappelijke partners kunst en cultuur inzetten om Brabant vitaler, inclusiever en veerkrachtiger te maken. Ik wil iedereen bedanken die hieraan bijdraagt. Onze collega's voor hun inzet en creativiteit, en de provincie voor het vertrouwen en de samenwerking. Samen bouwen we aan een levendig cultuurlandschap waarin verbeelding, verbinding en innovatie centraal staan.

2 Algemene context

Opgave gestuurd werken

Onze inzet en middelen

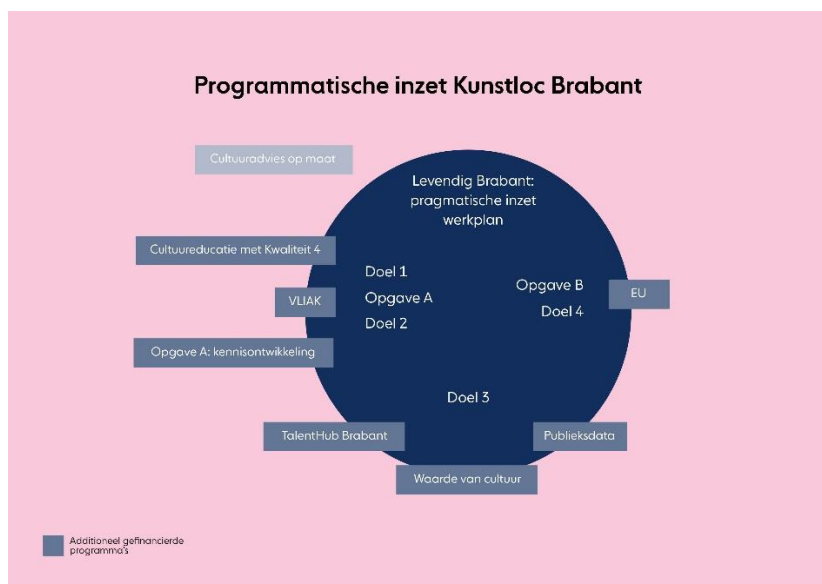
Bij Kunstloc Brabant zorgen we dat kunst en cultuur voor iedereen toegankelijk zijn, en dat de sector kan groeien, verbinden en vernieuwen. We werken altijd met een duidelijke opgave voor ogen. Onze inzet en middelen sluiten aan bij provinciale en maatschappelijke uitdagingen, zodat kunst en cultuur echt verschil maken in Brabant. Ongeveer 25% van onze middelen gaat naar basiskosten, de overige 75% naar programma's en projecten – waarvan 10% flexibel inzetbaar is voor experiment en innovatie.

“Binnen het werken aan de opgaven hebben de teams de opdracht nieuwe ontwikkelingen, thema's en kansen te onderzoeken, te experimenteren en voortdurend aandacht te hebben voor kennisontwikkeling. Dit maakt dat Kunstloc Brabant voorloper blijft en voortdurend kan anticiperen op wat in de toekomst relevant is voor cultuurbeleid en het veld.”

Zo houden we ruimte om in te spelen op wat in de toekomst relevant is voor cultuurbeleid en het veld, en om nieuwe mogelijkheden te openen voor makers, instellingen en publiek.

De basiskosten zorgen ervoor dat Kunstloc Brabant kan functioneren als kennis- en expertiseorganisatie. Ze vormen het fundament voor alles wat we doen. De programmakosten maken het mogelijk om provinciale doelen concreet te realiseren. Zo voeren we zowel onze basisactiviteiten uit als programma's en projecten die bijdragen aan maatschappelijke en culturele opgaven. We combineren onze kennisrol altijd met uitvoering, werken met kort- en langlopende trajecten en koppelen werkplanactiviteiten aan aanvullende opdrachten die verdiepen, versnellen en de gezamenlijke realisatie van doelen versterken.

Onderstaande afbeelding geeft een overzicht van de programmatische inzet van Kunstloc Brabant inclusief de centrale werkplandoelen en de extra gefinancierde programma's.

Advisering aan de provincie

Onze kennis en ervaring zetten we breed in, voor gemeenten, instellingen, makers en andere partijen, altijd met oog voor provinciale beleidsdoelen, maatschappelijke opgaven en behoeftes in het culturele veld. We volgen ontwikkelingen op de voet en delen signalen, kansen en risico's met de provincie. Ook adviseren we bij nieuw beleid en uitvoeringsprogramma's; deze adviezen zijn via onze website beschikbaar.

Cultuuradvies op maat

Vanaf 2024 bieden wij gemeenten, culturele instellingen en maatschappelijke organisaties met Cultuuradvies op maat onze kennis en expertise voor specifieke lokale of organisatievraagstukken. Met

deze betaalde dienstverlening bieden wij beleidsadvies en procesbegeleiding. De dienst versterkt onze rol als kennispartner en onze impact op cultuurbeleid in Brabant, maar is tegelijkertijd onderscheidend van en aanvullend op onze provinciale en overige gesubsidieerde opdrachten. Kunstloc Brabant hanteert een strikte bedrijfsmatige scheiding tussen gesubsidieerde en commerciële activiteiten zodat transparantie en beheersing van risico's is gewaarborgd. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de toelichting op de begroting 2026.

Data en impactmeting

In 2026 zetten we een volgende stap in impactgericht werken door een organisatie brede kijk op impact uit te werken. We verzamelen nu systematisch gegevens over resultaten en effecten van ons werk op makers, organisaties en partners, en daarvan leren we voortdurend over onze aanpak. Ons impactpad loopt van probleemanalyse en veranderlogica (impactschema) tot uitvoering, monitoring en analyse van resultaten. We gebruiken zowel kwantitatieve als kwalitatieve methoden, zodat ook indirecte en langetermijneffecten zichtbaar worden.

We koppelen strategische doelen aan de theorie van impact, scherpen gewenste effecten aan en passen indicatoren aan. Momenteel hanteren we vijf programmabrede indicatoren: Geld, Netwerk, Kennis, Beleid en Zichtbaarheid. Het streefdoel is dat minimaal 75% van de deelnemers aan adviesgesprekken of bijeenkomsten positief oordeelt over één of meerdere effecten. In 2026 gaan we hiermee door en zoeken we naar impact-indicatoren die beter aansluiten bij de strategische doelen. De begroting en kostenverdeelstaat geven concreet weer welke middelen nodig zijn om deze effecten te bereiken. Kunstloc Brabant gebruikt het onderstaande schema met bouwblokken rondom impact.

KUNSTLOC BRABANT			waar we invloed op hebben				verandering die stakeholders ervaren	
					 			
uitdaging	stakeholder	impactdoel	rol	activiteit	input	output	direct effect	indirect effect
probleem of kans	bij wie	beoogde verandering	onze bijdrage	wat we doen	uren euro's	aantallen, bereik	op de doelgroep	op langere termijn
							impact	

3 Programmatische inzet

Doel 1: Bevorderen van passend aanbod

uitdaging

probleem of
kans

In 2026 zetten we vol energie in op een cultuuraanbod dat iedereen in Brabant raakt en verbindt. We willen dat iedere Brabander, jong of oud, nieuwkomer of geboren en getogen, iets vindt dat past bij zijn of haar beleving. Daarom besteden we speciale aandacht aan jongeren en groepen die we nog beter willen bereiken. We zorgen dat er in heel Brabant een stevig en toegankelijk basisaanbod aanwezig is en dat het culturele toptalent en -aanbod breder zichtbaar en beleefd kan worden. Zo maken we samen van Brabant een provincie waar cultuur dichtbij, uitnodigend en inspirerend is voor iedereen.

Vertaling/interpretatie

Impactdoel

beoogde
verandering

Meerjarenvisie Kunstloc Brabant 2030

In onze meerjarenvisie schetsen we de ambitie: Basis op orde. De aanwezigheid van culturele (basis)voorzieningen, mogelijkheden voor talentontwikkeling, projecten en nieuwe initiatieven, vormt het fundament voor een vitale sector. Maar politieke en maatschappelijke ontwikkelingen zetten de infrastructuur en het makersklimaat onder druk. Als de sector, overheid, de bezoekers en gebruikers hiervoor gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen, realiseren zij de basis voor een florierende sector.

Het ontwikkelen van passend en toegankelijk cultuuraanbod voor groepen die nu nog onvoldoende bereikt worden, vraagt om samenwerking en een brede blik binnen het culturele veld. De provincie richt zich hierbij vooral op de financiering van partijen in zowel de professionele kunst als de amateurkunst. Deze financiering werkt het best wanneer lokale, provinciale en landelijke middelen goed op elkaar aansluiten. Wij adviseren daarom op zowel lokaal, provinciaal als landelijk niveau over hoe beleid en financieringsinstrumenten optimaal samenwerken en het culturele veld zo sterker maken.

Activiteiten in relatie tot resultaten (niet limitatief)

Kunstloc Brabant zet zich in met activiteiten en programma's die ervoor zorgen dat:

Activiteit

wat we doen

- Makers en culturele instellingen worden ondersteund met kennis en tools waarmee zij potentiële nieuwe doelgroepen kunnen onderscheiden en bereiken en hun publieksbereik kunnen vergroten.
- Provincie en andere (Brabantse) overheden toegang hebben tot kennis over de Brabantse culturele infrastructuur voor onder andere het maken van afspraken met het Rijk. Beleidsmedewerkers van de provincie en Brabantse gemeenten op de hoogte zijn van knelpunten en kansen over het professionele- en amateurkunsten veld en cultuureducatie.

indirect effect

op langere termijn

- Lokale ondersteuners en cultuurcoaches ondersteund worden en toegang hebben tot tools en netwerken zodat zij beter in staat zijn om hier lokaal en regionaal beleidsontwikkeling en instrumentarium op aan te laten sluiten.
- Bovenlokale amateurkunstorganisaties en provinciale koepels/-bonden in de meerjarenregeling beter in staat zijn om cultuurdeelname te stimuleren en inclusief aanbod te ontwikkelen.

Rol

onze
bijdrage

Wij zetten ons in om samen met de sector de nodige kennis te ontwikkelen zodat meer mensen kunnen meedoen aan cultuur. Wij delen onze kennis en faciliteren samenwerking binnen de provincie, niet alleen binnen de sector maar ook sector overstijgend. Tegelijkertijd trainen we cultuurcoaches en intermediairs zodat zij de meerstemmigheid in het aanbod kunnen vergroten, amateurkunstorganisaties kunnen helpen toekomstbestendiger te worden en adviseren we hen over waar kansen liggen voor duurzame financiering, zodat het culturele leven in Brabant levendig, veelzijdig en inspirerend blijft.

Resultaten en indicatoren

Output

aantallen,
opgeleverd

Direct effect

op de doelgroep

In 2026 leveren we:

- 1. Het bereiken van Brabantse beleidsmakers cultuur en lokale ondersteuners, met een streefdoel van 60 personen.
- 2. De doorontwikkeling en uitbreiding van de '*Kaart cultuurbeleid in Brabantse gemeenten*', met inzicht in de spreiding en beschikbaarheid van basisvoorzieningen, verrijkt met informatie uit coalitieakkoorden en de nieuwe samenstellingen van B&W.
- 3. Tevredenheid onder geadviseerde personen over de geboden kennis, tools en netwerken; het streven is dat ten minste 75% van de deelnemers aan bijeenkomsten positief oordeelt over één of meerdere basiseffecten (zie pg. 5).

Doel 2: Bevorderen van breed en divers aanbod met focus op jongeren

Opgave A: Het bereiken van een breder en meer diverser publiek

uitdaging

probleem of
kans

De provincie Noord-Brabant wil dat cultuur, erfgoed, sport en vrijetijd écht iedereen weten te bereiken. Jongeren krijgen hierbij speciale aandacht: door het brede cultuuraanbod kunnen zij hun talenten ontdekken, ontwikkelen en hun eerste stappen zetten richting een toekomstige beroepspraktijk (opgave A: Het bereiken van een breder en meer diverser publiek).

Met de programma-brede opgave A wil de provincie in de vier sectoren organisaties stimuleren om activiteiten te ontwikkelen die een divers publiek aantrekken, van enthousiaste actieve deelnemers tot nieuwsgierige passieve bezoekers. Het aanbod wordt gemaakt door de instellingen, bedrijven en organisaties die in de sectoren actief zijn, terwijl de provincie de samenwerking tussen de sectoren stimuleert; samen nieuwe groepen bereiken, innovatieve instrumenten ontwikkelen en kennis delen. Daarbij krijgen organisaties praktische handvatten aangereikt om hun publieksbereik in de dagelijkse praktijk direct te verbeteren. Zo bouwen we samen aan een levendig, toegankelijk en inclusief Brabants cultuurlandschap.

Vertaling/interpretatie

Impactdoel

beoogde
verandering

Meerjarenvisie Kunstloc Brabant 2030

Niet alle Brabanders kunnen nu deelnemen aan cultuur. De verschillen zijn groot. Het maakt uit waar je woont en wat je kunt besteden of cultuur nabij en betaalbaar is. Er zijn ook fysieke of mentale drempels voor cultuurdeelname. Daarnaast herkent niet iedereen zich in het aanbod. Er is gebrek aan diversiteit in dat deel van de culturele sector dat door de overheden wordt ondersteund. Als cultuurbeleid en financieringsinstrumenten beter aansluiten bij de diversiteit aan voorkeuren en mogelijkheden van Brabanders, wordt cultuur voor iedereen.

Kunstloc Brabant zet zich in voor een sector die steeds inclusiever wordt en die steeds beter in staat is om passend en toegankelijk aanbod te ontwikkelen. We richten ons met name op doelgroepen die nog onvoldoende bereikt worden, zoals jongeren.

Het bereiken van een breder en divers publiek is een gezamenlijke opgave: geen enkele maker, partner of organisatie kan de volle breedte van het publiek alleen bedienen. Daarom werken we nauw samen met andere sectoren en maken we er een integrale opdracht van binnen de (meerjarige) programmalijnen. Dit geldt in het bijzonder voor de programmalijnen binnen- en buitenschoolse cultuureducatie en cultuurparticipatie, waaronder amateurkunst. Samen bouwen we zo aan een sector die open, inclusief en toekomstbestendig is.

Meerjarenvisie Kunstloc Brabant 2030: Cultuureducatie is geborgd

Cultuureducatie, zowel binnen- als buitenschools, is nog niet overal vanzelfsprekend. Als cultuureducatie een structurele plek heeft in het onderwijs, en ook buitenschools voldoende gelegenheid is om in aanraking te komen met cultuur, maken alle Brabantse kinderen en jongeren kennis met cultuur. Zo krijgen ze kans om hun creatieve talenten te ontwikkelen.

Kunstloc Brabant werkt aan een sterke en toekomstgerichte basis voor cultuureducatie in basisschool, voortgezet onderwijs, mbo en speciaal onderwijs. We ondersteunen intermediairs die de brug vormen

tussen scholen en cultureel aanbod, en stimuleren dat binnen- en buitenschoolse cultuureducatie actief wordt opgepakt door zowel onderwijs als culturele instellingen.

Met de uitvoering van Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK) in Noord-Brabant zorgen we dat leerlingen cultuur kunnen ontdekken en hun talenten ontwikkelen. Samen met beleidsmedewerkers, cultuurprofessionals, intermediairs, onderwijsinstellingen en sociaal-maatschappelijke partners bouwen we een toegankelijk, divers en passend cultuuraanbod, zodat zoveel mogelijk kinderen en jongeren de kans krijgen om actief kennis te maken met kunst en cultuur.

Activiteiten in relatie tot resultaten (niet limitatief)

Kunstloc Brabant werkt aan doel 2 en opgave A met activiteiten en programma's om het volgende te bereiken:

Activiteit

wat we doen

Indirect effect

op langere termijn

- Beleidsmedewerkers van gemeenten krijgen meer inzicht in de diversiteit van kunstbeoefening en de drempels die mensen ervaren om aan cultuur deel te nemen. Zo kunnen zij beleid en uitvoering, inclusief financieringsinstrumenten, beter afstemmen op de behoeften van een breed en divers publiek.
- Professionals uit verschillende sectoren leren elkaar beter kennen, versterken hun samenwerking en delen kennis. Zo ontstaan gezamenlijke initiatieven die een groter en diverser publiek bereiken.
- Cultuurcoaches ondersteunen lokale amateurkunstorganisaties bij het inclusiever en toekomstbestendig maken van hun aanbod. Ook bovenlokale amateurkunstorganisaties, koepels en bonden ontwikkelen kennis waarmee zij hun organisaties versterken, cultuurdeelname stimuleren en inclusiever worden.
- Sociaal werkers en jongerenwerkers in Brabant vinden elkaar beter, krijgen meer inzicht in wat cultuur voor jongeren kan betekenen en werken effectiever samen met lokale makers en instellingen om passend aanbod voor jongeren te organiseren.
- Partners van het CMK-programma werken actief aan de gezamenlijke doelstellingen van het CMK4-programma en versterken zo het cultuureducatieve aanbod in Brabant.
- Intermediairs cultuureducatie, ICC'ers en cultuurcoördinatoren (primair, voortgezet, gespecialiseerd onderwijs en mbo) zijn beter toegerust om divers en inclusief aanbod te organiseren, waardoor de toegang tot cultuureducatie voor leerlingen in Brabant wordt vergroot. Provinciale beleidsmedewerkers krijgen meer inzicht in hoe zij beleid en instrumenten kunnen ontwikkelen die cultuuraanbod voor iedereen stimuleren, in lijn met de Agenda Publieksbereik.

Rol

onze bijdrage

Wij dragen bij door ondersteuningsaanbod overzichtelijk in kaart te brengen, advies te geven, inspirerende bijeenkomsten en activiteiten te organiseren, en leergemeenschappen en netwerken te ondersteunen. Daarnaast zetten wij actief in op de verdere professionalisering van de sector, onder andere door het ontwikkelen en delen van kennis en best practices, zodat ervaringen en ideeën breed benut worden. Het programma Cultuureducatie met Kwaliteit voeren we uit en monitoren we zorgvuldig. Binnen dit programma werken we nauw samen met Brabantse organisaties op het gebied van onderwijs, zorg, welzijn, erfgoed en sport, waaronder uitvoeringsorganisaties.

Resultaten en indicatoren

Output

aantallen, opgeleverd

Direct effect

op de doelgroep

We maken de resultaten van onze activiteiten onder andere inzichtelijk en concreet door het generen van overzichten en analyses, enquêtes en evaluaties (zo veel mogelijk in vergelijking met voorgaande jaren).

In 2026 leveren we:

1. Inventarisatie van lokaal ondersteuningsaanbod voor amateurkunst.
2. aantal makers, culturele- en maatschappelijke organisaties, gemeenten en stakeholders dat is geadviseerd ten aanzien van het vergroten van cultuurdeelname, -participatie en doelgroepenbereik specifiek ten aanzien van jongeren. (Streefcijfer 35 stakeholders/partijen).
3. Aantal deelnemende gemeenten en scholen uit het primair, voortgezet onderwijs en mbo aan Cultuureducatie met Kwaliteit. (Streefcijfers 600 scholen en 52 gemeenten).
4. We dragen zorg voor financiële verantwoording van de landelijke regeling Cultuureducatie met Kwaliteit periode 3 (CmK3 2021-2024).
5. We dragen zorg voor het opstarten van de uitvoering van de landelijke regeling Cultuureducatie met Kwaliteit periode 4 (CmK4 2025-2028).
6. Advies aan de provincie over Agenda Publieksbereik (gereed medio 2025).
7. Een groter bereik van kennisdeling via kennisdossiers.
8. Een evaluatie van het effect van onze advisering bij partijen die ondersteund zijn (streefcijfer; 75% van deze partijen oordeelt positief over een of meerdere van de vijf basiseffecten op pg. 5).

Doel 3: Stimulering van innovatie en vernieuwing, inclusief talentontwikkeling

uitdaging

probleem of
kans

In Brabant groeit een cultuursector die bruist van vernieuwing en ruimte biedt om te experimenteren. Mode, design en architectuur krijgen er extra aandacht en zorgen voor een herkenbaar en eigentijds profiel. Door nieuwe vormen van samenwerking en meer betrokkenheid van private partijen kan de sector sterker en veerkrachtiger worden. Digitalisering opent deuren naar nieuwe manieren van maken en presenteren, waardoor het aanbod een breed publiek weet te bereiken. Toptalenten krijgen de kans hun eerste stappen in de beroepspraktijk te zetten en dragen met hun frisse ideeën bij aan de vernieuwing van het culturele landschap van Brabant.

Vertaling/interpretatie

Impactdoel

beoogde
verandering

Meerjarenvisie Kunstloc Brabant 2030: Slagkracht van de sector

De versnippering van het culturele veld, de grote verschillen tussen disciplines en de afhankelijkheid van overheidsfinanciering ondergraven de onderlinge solidariteit en de slagkracht van de sector als geheel. Meer samenwerking, saamhorigheid en een meer autonome positie is nodig voor de legitimiteit en de weerbaarheid van de sector.

En ook Meerjaren ambities: Basis op orde en Cultuur voor Iedereen

Kunstloc Brabant biedt makers, instellingen en mogelijkmakers kennis, netwerk en toegang tot financiering zodat zij kunnen werken aan een vitale sector die aansluit op het innovatieve profiel van Brabant. In lijn met het *beleidskader Levendig Brabant 2030* en de meerjarenvisie ligt de inhoudelijke focus bij het werken aan deze doelstelling op cultureel ondernemerschap, digitale transformatie en werken met data, publieksontwikkeling en toptalentontwikkeling. In de manier waarop wij deze thema's vormgeven, zetten we in op netwerkvorming, samenwerking en onderlinge kennisuitwisseling. Met onze programma's brengen we makers en instellingen bij elkaar, werken we discipline- en sectoroverstijgend waar mogelijk en specifiek waar nodig, en vertalen we beleid naar uitvoering en theorie naar praktijk.

In 2025 lag het accent op de opstart en het inhoudelijk verbinden van onze werkplan programma's, zoals de kennisprogramma's rond cultureel ondernemerschap en digitale transformatie met het nieuwe instrument Versterken Cultureel Ondernemerschap, en de additioneel gefinancierde opdrachten zoals het Talenthubprogramma, Brabantstad Publieksdata & Waarde van Cultuur en het Streetculture-programma. Daarmee is de basis gelegd voor een samenhangend en impactvol aanbod.

In 2026 bouwen we hierop voort. De thema's blijven hetzelfde, maar de accenten verschuiven naar:

- het ontwikkelen en versterken van netwerken, communities en leergemeenschappen in het veld rondom de thema's
- het doorontwikkelen van onze (kennis)programma's, zodat ook doelgroepen die ons nu minder goed weten te vinden worden bereikt
- het intensiveren van de samenwerking met partners uit het cluster Vrijetijd, Sport, Erfgoed en Cultuur voor sector overstijgende kennisuitwisseling
- De oplevering van de WvC editie 2026.

Zo maken we in 2026 de beweging van opstart en verbinding naar verdieping en verbreding. Een concreet voorbeeld is het integrale voorstel Brabant in Data, waarin we in opdracht van Brabantstad actuele cijfers over de Brabantse culturele sector (*Waarde van Cultuur*) en inzicht in publieksbereik (*Werken met Publieksdata*) beschikbaar maken. *Waarde van Cultuur* wordt deels vanuit Brabantstad en deels vanuit het provinciale werkplan gefinancierd; *Werken met Publieksdata* uitsluitend door Brabantstad.

De provinciale inzet richt zich op communicatie, kennisontwikkeling en kennisoverdracht, waarbij Kunstloc Brabant alle uitingen verzorgt en met *tellen en vertellen* cijfers koppelt aan verhalen. In 2026 werken we aan verdere optimalisatie: betere duiding van onderzoeksresultaten, een

gebruiksvriendelijkere website en vervolgworkshops voor provincie en gemeenten, aangevuld met medewerkers uit niet-Brabantstadgemeenten. Ook organiseren we kenniskringbijeenkomsten rond actuele beleidsthema's, zodat kennisuitwisseling direct aansluit op de praktijk.

Activiteiten in relatie tot resultaten (niet limitatief)

Activiteit

wat we doen

Kunstloc Brabant draagt bij aan deze doelstelling door activiteiten en programma's die inzicht bieden in het functioneren en de dynamiek van het Brabantse culturele ecosysteem. Deze initiatieven richten zich met name op de randvoorwaarden die bijdragen aan de vitaliteit en vernieuwing van de sector, en hoe deze voorwaarden kunnen worden gecreëerd, hersteld en gewaarborgd.

Zodat met dit inzicht:

indirect effect

op langere termijn

- Makers en instellingen handvatten hebben hoe zij een sterke positie kunnen verwerven, (financierings-)kansen optimaal kunnen benutten en inspelen op ontwikkelingen zoals publieksonwikkeling, het werken met (publieks)data en digitale transformatie.
- Culturele- en onderwijsinstellingen en andere stakeholders in staat zijn samen te werken en deel te nemen aan provinciale en landelijke talentontwikkelingsprogramma's.
- Toptalenten bekend zijn met programma's en financieringsmogelijkheden om zich artistiek en zakelijk te ontwikkelen.
- Beleidsmakers van overheden, fondsen en instellingen zijn op de hoogte van knelpunten en kansen voor innovatie van de culturele sector en hierop beleid-beleidsuitvoering of financiering af kunnen stemmen.
- Beleidsmakers van gemeenten, de provincie en het rijk maken gebruik van de verschillende onderdelen van de onderzoeksmonitor *Waarde van Cultuur*, zodat zij in staat zijn (meer) te werken met (publieks-)data en zich bewust zijn van de gevolgen van de digitale transformatie voor de culturele sector.

Rol

onze bijdrage

We werken hieraan onder andere via een jaarprogramma met bijeenkomsten, advisering, netwerkvorming en kennisdeling over cultureel ondernemerschap en de benoemde thema's. We ontwikkelen in samenwerking met landelijke en provinciale partners een samenwerking rondom digitale transformatie en gezamenlijke training van professionele makers. We wisselen actief kennis en netwerk uit met de Brabantse (uitvoerings)organisatie op het gebied van sport, vrijetijd en erfgoed.

Ook werken we aan deze doelstelling via additionele opdrachten en programma's zoals het ontwikkelprogramma Talenthub Brabant, het Brabantstad programma Publieksdata, het monitoren van het Impulsgeldenprogramma tot 1 oktober 2026, een nieuw programma gericht op Streetculture in samenwerking met Brabant Sport en andere provinciale partijen en spelen wij een rol bij het instrument Versterken Cultureel Ondernemerschap.

Resultaten en indicatoren

Output

aantallen, opgeleverd

Direct effect

op de doelgroep

We maken de resultaten van onze activiteiten onder andere inzichtelijk door het genereren van overzichten en analyses, enquêtes en evaluaties (zo mogelijk in vergelijking met voorgaande jaren) gebaseerd op:

1. Aantal makers, culturele organisaties, beleidsmakers en partners dat is geadviseerd of ondersteund.

- 2. Rond de 700 makers en culturele partijen die gebruik hebben gemaakt van onze dienstverlening
- 3. Gemeten effect bij de deelnemers aan de dienstverlening (streefcijfer; 75% van de deelnemers aan bijeenkomsten oordeelt positief over een of meerdere van de basiseffecten op pg. 5).
- 4. Bereik van kennisdeling via bijeenkomsten, kennisdossiers.
- 5. Publicatie en presentatie van de onderzoeksmonitor de Waarde van cultuur 2026. Rond 3250 online gebruikers jaarlijks.
- 6. De Waarde van cultuur wordt gebruikt door alle Brabantstad-partners. Beleidsmedewerkers weten de juiste informatie te vinden op de website. Ook beleidsmedewerkers van niet-Brabantstad gemeenten zijn bekend met de monitor.

Doel 4: Bijdragen aan maatschappelijke opgaven

Opgave B: Verbinden levendig Brabant met maatschappelijke opgaven

uitdaging

probleem of
kans

De provincie Noord-Brabant wil bereiken dat Cultuur in Brabant bijdraagt aan een gezonde en aantrekkelijke omgeving om te wonen, werken en verblijven en waar voldoende te doen en te beleven is en de cultuursector verbonden wordt met de maatschappelijke ontwikkelingen.

De provincie Noord-Brabant wil in Brabant verbeeldingskracht, creativiteit en ontwerpkracht inzetten voor maatschappelijke opgaven en bereiken dat Brabanders fitter en gezonder worden (doel 4).

De provincie Noord-Brabant onderstreept het belang van verhalen, inspiratie, creativiteit, verbeelding, ontwerpkracht en bewegen voor maatschappelijke vraagstukken. Daarbij biedt de provincie ruimte aan de sectoren om bij te dragen aan nieuwe oplossingen voor onze maatschappelijke opgaven. Waarbij de sectoren de kans krijgen hun maatschappelijke impact te vergroten en nieuwe doelgroepen te bereiken (opgave B).

Met de Uitvoeringsagenda Levendig Brabant 2024-2027 neemt de provincie de uitdaging aan om verschillende werelden met elkaar te verbinden. Door verhalen, verbeelding en creativiteit te koppelen aan maatschappelijke opgaven ontstaan nieuwe en andere perspectieven, werkwijzen en innovatieve oplossingen.

Vertaling/interpretatie

Impactdoel

beoogde
verandering

Meerjarenvisie Kunstloc Brabant 2030: Creatief potentieel beter benut

Noord-Brabant heeft veel creatief potentieel en de complexe problemen vragen om een creatieve benadering. Toch weten velen de weg naar de culturele sector nog niet te vinden. Wanneer makers en creatieve ondernemers meer betrokken worden bij de maatschappelijke vraagstukken, draagt dit bij aan de innovatieve oplossingen en het verdienvermogen van de culturele sector.

Kunstloc Brabant werkt aan deskundigheidsbevordering van makers, culturele instellingen, maar vooral ook mogelijkmakers en opdrachtgevers en stimuleert en faciliteert kennisdeling om creativiteit en verbeeldingskracht in te zetten bij een aantal specifieke opgaven: positieve gezondheid, de provinciale gebiedsopgaven en klimaatadaptatie. Hierbij wordt ruimte geboden om samen met de provincie de focus verder te verkennen, bijvoorbeeld op thema's als water en energie.

Via het stimuleren van samenwerking, een kennisdelingsprogramma en het zichtbaar maken van de waarde van verbeeldingskracht werkt Kunstloc Brabant aan deze opgave. De opgedane kennis en ervaring zetten we in om makers en kunst- en cultuurorganisaties te verbinden met maatschappelijke vraagstukken. We richten ons daarbij op thema's zoals positieve gezondheid, klimaatadaptatie (te veel en te weinig water), ruimtelijke kwaliteit en gebiedsontwikkeling (o.a. via projecten binnen Van Gogh Nationaal Park, Zuiderwaterlinie en Kloosterpaden).

Hoewel de interesse in het betrekken van creatieve makers bij maatschappelijke opgaven toeneemt, ontstaat het opdrachtgeverschap vanuit andere sectoren richting de culturele sector niet vanzelf. Kunstloc Brabant brengt daarom vanaf 2026 focus aan op het activeren van opdrachtgeverschap. Dit betekent dat het kennisprogramma en de communicatie vooral gericht zijn op doelgroepen buiten de culturele sector, op beleidsmakers, het maatschappelijk middenveld en het bedrijfsleven. De inhoudelijke focus ligt op sector overstijgend samenwerken. We zetten in op gedragsverandering en kennisontwikkeling over opdrachtgeverschap. Zo werkten we aan het vanzelfsprekender maken van de inzet van creatieve makers bij maatschappelijke uitdagingen.

In 2026 ligt het accent in de dienstverlening:

- Het doorontwikkelen van werkwijzen voor het sectoroverstijgend samenwerken in samenwerking met de Provincie (energierechtvaardigheid, drinkwater)
- Het zichtbaar maken wat het oplevert om sector overstijgend samen te werken op het gebied van maatschappelijke opgaven via Waarde van Cultuur maar ook met een design challenge over klimaatadaptatie.
- Het versterken en opzetten van netwerken of leergemeenschappen van makers rondom Kunst en Zorg en van mogelijkmakers zoals gemeenteambtenaren uit verschillende sectoren over thema's als klimaat, ruimtelijke kwaliteit, gebiedsontwikkeling en mobiliteit.
- Kennisdeling over mogelijkheden voor sectoroverstijgende financiering

Activiteiten in relatie tot resultaten (niet limitatief)

Activiteit
wat we doen

Kunstloc Brabant werkt aan deze programmabrede opgave en doel 4 met activiteiten en programma's. Deze zijn erop gericht om makers en creatieve ondernemers die willen werken aan maatschappelijke opgaven, te verbinden met partners en stakeholders uit andere sectoren. De stakeholders laten we ervaring opdoen met de inzet van creatieve makers, het ontwikkelen van opdrachtgeverschap en inzicht in de voorwaarden en omstandigheden waarin creatieve makers optimaal kunnen bijdragen aan maatschappelijke opgaven.

Zodat met dit inzicht:

indirect effect
op langere termijn

- Beleidsmakers gemeente (cultuur, ruimtelijk en sociaal domein) en beleidsmakers van zorg- en welzijnsinstellingen deskundigheid ontwikkelen, zodat ze beleid kunnen ontwikkelen en creatieven bij regionale en provinciale gebiedsopgaven, positieve gezondheid en klimaatadaptatie worden ingezet.
- Overheden, gebiedsontwikkelaars, maatschappelijke organisaties en andere stakeholders kennis en toegang tot het culturele netwerk hebben om makers en creatieve ondernemers in te zetten bij opgaven en innovaties.
- Makers en culturele instellingen die willen werken aan opgaven de beschikking hebben over deskundigheid, (internationaal) netwerk en mogelijkheden voor financiering van hun bijdrage.

RoI
onze bijdrage

Wij werken hieraan door bijeenkomsten en activiteiten te organiseren, advies te geven, kennis en goede voorbeelden en methodieken te ontwikkelen en te delen, netwerken te vormen en pilots te initiëren en stimuleren. Daarbij werken we samen met partners uit verschillende sectoren en met andere (uitvoerings)organisaties op het gebied van erfgoed, vrijetijd en sport binnen het *beleidskader levendig Brabant 2030* en met partners in gebiedsbeheer en -ontwikkeling. In dit proces bepalen we in nauw overleg met de provincie de koers door gezamenlijk een agenda op te stellen. We zijn partner bij de totstandkoming van het *beleidskader levendig Brabant 2030* en maatschappelijke opgaven 2025-2028 en de daarbij horende netwerkbijeenkomsten.

Resultaten en indicatoren

Output
aantallen,
opgeleverd

Direct effect
op de doelgroep

We maken de resultaten van onze activiteiten inzichtelijk door overzichten en analyses, enquêtes, digitale en fysieke publicaties, evaluaties en – waar mogelijk – vergelijkingen met voorgaande jaren, en dit kan ook in de vorm van een publicatie, expositie of film. Zo leggen we zowel kwantitatieve resultaten als kwalitatieve reflecties vast.

De resultaten zijn gebaseerd op:

- 1. Aantal makers, culturele organisaties, beleidsmedewerkers en partners en stakeholders rond maatschappelijke opgaven dat heeft deelgenomen aan activiteiten in dit programma. We streven naar 300 bereikte partijen zoals hierboven genoemd. Dit is in lijn met cijfers van voorgaande jaren.
- 2. Evaluatie van effect van advisering en ondersteuning bij de verschillende partijen en partners. (streefcijfer: 75% van deelnemers aan bijeenkomsten oordeelt positief over een of meerdere van de basiseffecten op pg. 5).
- 3. Gestegen bereik van kennisdeling via bijeenkomsten en kennisdossiers.
- 4. Selectie van best practices van de bijdrage van creatieven aan maatschappelijke opgaven voor communicatie van Kunstloc Brabant en Provincie Noord-Brabant.